

PAGALBOS ONKOLOGINIAMS LIGONIAMS ASOCIACIJA

Juridinio asmens kodas 302704554, Kalvarijų 300-111, LT-08318, Vilnius

Telefonas +370 630 60636, el. paštas: info@pola.lt

2023 m. birželio 21 d.
Vilnius

Siunčiama tik elektroniniu paštu

LR Sveikatos apsaugos ministerijai

Vilniaus g. 33, LT-01402 Vilnius

ministerija@sam.lt; raimonda.janoniene@sam.lt; odeta.vitkuniene@sam.lt;

kazys.rusinskas@sam.lt

DĖL LIETUVOS NACIONALINĖS SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTAIGŲ, TEIKIANČIŲ STACIONARINES AKTYVIOJO GYDYMO ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS, IŠDĖSTYMO REIKALAVIMŲ IR IŠDĖSTYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO PROJEKTO

Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija (POLA) gavo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengtą ir pateiktą derinti teisės akto projektą Nr. 23-8486 „Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išdėstymo reikalavimų ir išdėstymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Projektas). Susipažinus su Projektu, teikiame žemiau nurodytas pastabas ir komentarus.

Visų pirma, reiškiamo susirūpinimą dėl nustatytų siektinų rodiklių pagal kuriuos bus vykdoma Projekto įgyvendinimo stebėseną. Projekto lydraštyje, nurodoma, kad vertinant, Projekte nustatytų kriterijų įgyvendinimą dėl Lietuvos Nacionalinės sveikatos sistemos (toliau – LNSS) tinklo formavimo, bus siekiama užtikrinti stacionarinių aktyviojo gydymo lovų skaičiaus ir stacionarinių aktyviojo gydymo atvejų skaičiaus mažėjimą, taip pat užtikrinti atitinkamą dienos chirurgijos ir dienos stacionaro paslaugų skaičiaus didėjimą. Šiuo atveju matome riziką, jog gali būti pažeista paciento teisė į sveikatos paslaugų saugumą ir orientaciją į paciento poreikius. Nors planuojama, kad Projektu nustatyti pokyčiai bus pradėti įgyvendinti nuo 2023 m. rugpjūčio 1 d., jau šiuo metu girdime daug pavyzdžių, kai dėl pastaruoju metu aktyviai propaguojamų dienos chirurgijos paslaugų ir siekiamo jų skaičiaus augimo, kenčia pacientams suteikiamų paslaugų spektras ir kokybė (pvz. dėl susiarėjusio anestezijų spektro), kyla klausimas dėl saugaus pooperacinės priežiūros užtikrinimo (pvz. dėl eilių pas šeimos gydytojus, slaugos specialistų, teikiančių paslaugas namuose, trūkumo), neužtikrinama orientacija į pacientų poreikius.

Projekto lydraštyje akcentuojama, kad pokyčiai inicijuoti siekiant didinti paslaugų kokybę ir saugą, pažymint, kad keičiant paslaugas iš stacionaro į dienos paslaugas, paslaugų prieinamumas nepablogės (ir tai bus monitoruojama), o kokybė pagerės. Taip pat Projektu siekiama aiškaus paslaugų profilių išdėstymo pagal įstaigų lygmenis, kas leis formuoti aiškius paciento kelius – „žaliuosius koridorius“. Vis dėlto, pagal šiuo metu nustatytus monitoringo rodiklius, pasigendama informacijos kaip bus įvertinama – (i) ar nenukentės pacientams teikiamų paslaugų kokybė ir saugumas pvz. kiek po dienos chirurgijos paslaugų suteikimo namo išleistų pacientų paros bėgyje grįš į stacionarą; ar bus atsižvelgiama ir įvertinami pacientams atsiradusių komplikacijų skaičiai; (ii) kaip bus vertinama ar teikiamų paslaugų kokybė pagerėjo / pablogėjo pvz. ar bus apskaičiuojama, kiek pacientų pasinaudojo žaliais koridoriais ir kaip šie duomenys koreliuoja su Projektu įtvirtinamais pokyčiais; (iii) kaip bus vertinama ar padidėjo šeimos gydytojų teikiamų paslaugų skaičius ir kt. Įvertinus šiuo metu nustatytus monitoringo rodiklius ir siektinas reikšmes, pasigendama tolimesnio visapusiško Projekte nustatytų pokyčių įvertinimo, siekiant užtikrinti, kad įgyvendinant LNSS pokyčius būtų užtikrinama nuolatinė ir detali stebėseną orientuota į paciento poreikius.

Antra, pasigendama aiškumo ir detalesnės informacijos kaip bus atliekamas kasmetinis Projekto įgyvendinimo vertinimas. Projekto lydraštyje nėra detaliai nurodoma, kaip bus atliekamas kasmetinis vertinimas, taip pat ar Projekto įgyvendinimo vertinimas ir rodikliai kiekvienais metais bus pristatomi visiems suinteresuotiems subjektams, įskaitant pacientų bendruomenę atstovaujančioms pacientų organizacijoms. Be to pasigendama informacijos, ar tuo atveju, jeigu iš nurodytų rodiklių bus matoma, kad vis dėlto pokyčiai neigiamai atsiliepia teikiamų paslaugų kokybei ir saugumui, eigoje dėl to bus imtasi papildomų priemonių, ar vis dėlto visą Projekto galiojimo laikotarpį t. y. 5 metus, Projektas nebus tobulinamas ir koreguojamas.

Trečia, iš pridedamos informacijos, t.y. LNSS tinklo sąrašo, nėra aišku, kokia ateitis planuojama Nacionaliniam vėžio institutui (NVI), ir į ką atsižvelgiant 2025 m. rugpjūčio 1 d. bus rekomenduojama priimti sprendimą dėl šios įstaigos ateities (galimos integracijos) į universiteto ar respublikos lygmens ligonines Atsižvelgiant į tai, kad POLA bendruomenei Nacionalinio vėžio institutas yra viena pagrindinių gydymo institucijų, prašome pateikti informaciją, kokie veiksmai planuojami šio instituto atžvilgiu.

Atsižvelgus į tai, kas nurodyta aukščiau, Projekte pasigendama aiškumo kaip bus užtikrinama, jog LNSS tinklo formavimo metu nenukentės teikiamų paslaugų kokybė ir pacientams bus suteikiamos saugios į jų poreikius orientuotos sveikatos priežiūros paslaugos. Iš šiuo metu Projekte nustatytų rodiklių nėra iki galo aišku, kaip ši stebėseną bus organizuojama, taip pat manytina, jog nustatyti rodikliai nepadės visapusiškai įvertinti Projekte nustatytų pokyčių efektyvumo.

Tuo atveju, jeigu būtų organizuojamos diskusijos dėl Projekto ir jo įgyvendinimo, taip pat pateiktų pastabų vertinimo, maloniai tokioje diskusijoje sudalyvaudume. Taip pat tikimės, kad pacientų bendruomenės, įskaitant POLA, kiekvienais metais bus supažindinamos su Projekto įgyvendinimo stebėsenos rodikliais.

Dėl tolimesnės komunikacijos, susijusios su šiuo klausimu prašome kreiptis į POLA direktorę Neringą Čiakienę (mob. tel +370 630 60636; el. paštas neringa@pola.lt).

POLA yra skėtinė nevyriausybinė organizacija, šiuo metu vienijanti 30 onkologinėje srityje veikiančių nevyriausybinių organizacijų ir turinti daugiau nei 40 000 bendruomenės narių. POLA yra skaidri ir nepriklausoma, onkologinių pacientų interesus atstovaujanti organizacija, kurios misija – siekti proveržio ir gerinti onkologinių pacientų ir jų artimųjų gyvenimo kokybę vėžio išgyvenamumo, gydymo ir gyvenimo su onkologine liga srityse.

Pagarbiai
Neringa Čiakienė

POLA direktorė

